

*Генріх Гейне – німецький
поет – романтик.*

*«Книга пісень» –
видатне явище
німецького романтизму*

Генріх Гейне

- **Я ніколи не надавав великого значення славі поета,
І мене мало турбує,
Хвалять чи гудять мої пісні,
Але на мою труну ви повинні покласти меч,
бо я був хоробрим солдатом у війні
за визволення людства.**

Прийом «Сніжна грудка»

Романтизм:
- активний;
- пасивний

Людство
ще не зазнало
щасливого
життя, його
«золотий вік»
попереду і за
нього слід
боротися

**Настанова на
активну
життєву
позицію,
боротьбу за
ідеал**

**Прогресивний
Революційний
Громадянський**

**Представники:
Дж. Г. Байрон, Т.
Шевченко,
К. Рилєєв,
М. Лермонтов,
Адам Міцкевич**

***Жива квітка кохання –
збірка «Книга пісень», написана поетом
1817-1827рр.***

«Північне море».

«З подорожі на Гарц»

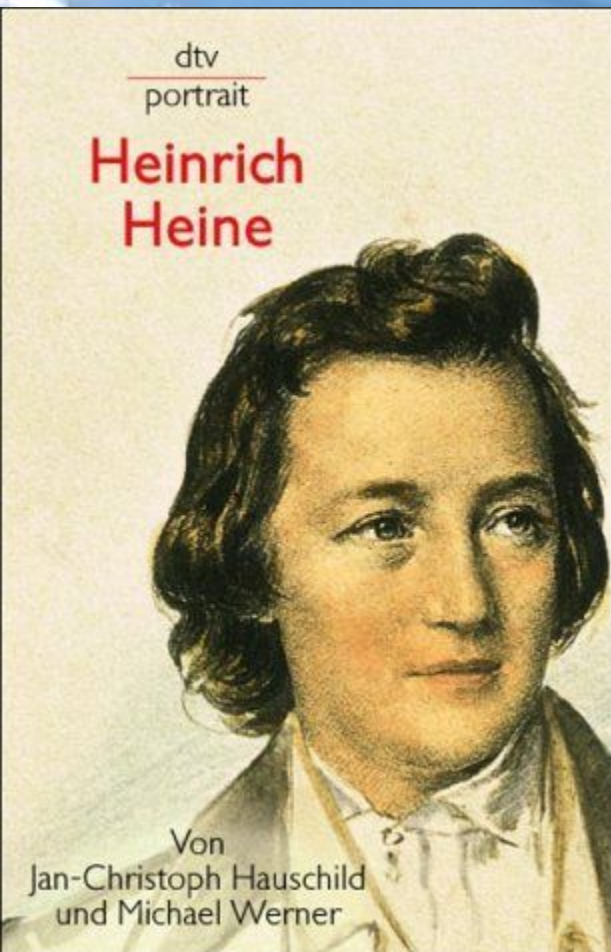
«Знов на
батьківщині»

«Ліричне
інтермецо»

«Страждання
юності» (цикли
«Образи снів»,
«Пісні»,
«Романси»,
«Сонети»)

*«З мого великого болу
творю
я пісні маленькі»*

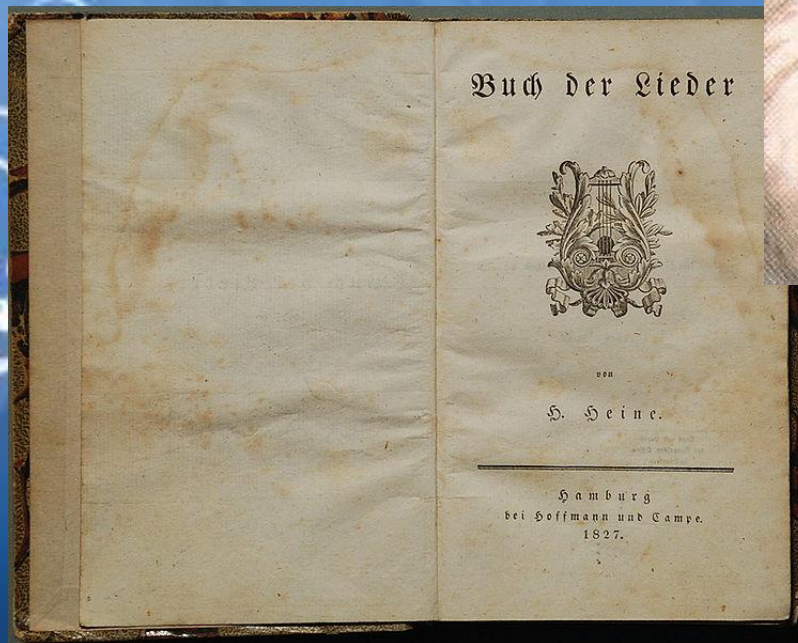

**«Книжка - то тільки
урна з попелом мого
кохання»**

Генріх Гейне

Амалія

«Книга пісень»

Третє видання «Книги пісень» (1839)

**Любов порівнюється зі
сфінксом**

Кохання:
несподівана радість;
утіха серця;
страждання;
туга;
смерть.

**Кохання - велика тасмниця, а людина - загадка
світу.**

**О, дивний сфінксе! Розв'яжи
Оце питання прокляте!
Багато тисяч літ його
Не міг я розгадати!**

«Вмирають люди і роки»

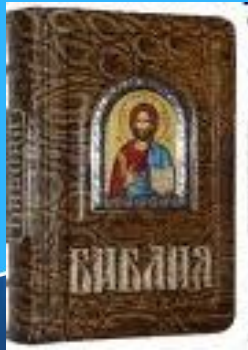
*Це поетичний гімн збірки,
гімн коханню,
непереможній силі
людського почуття*

Літературні асоціації «Книги пісень»

Біблія
(«Книга книг»)

**«Пісня
над
піснями»**

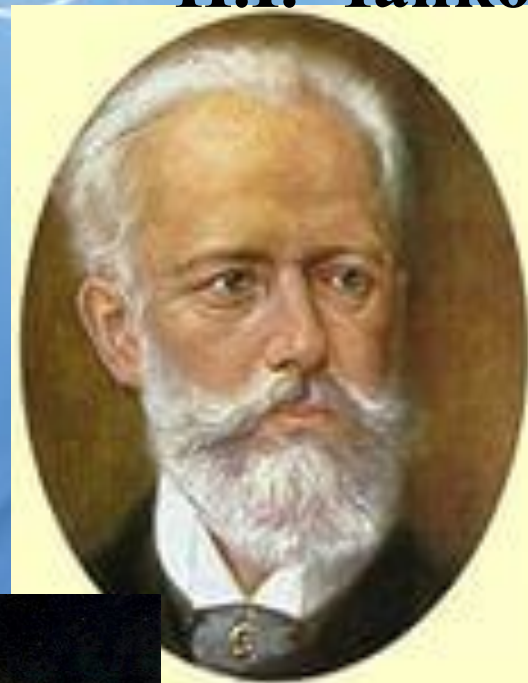
«Канцоньєре»
(«Книга пісень»
1336—1373)
Франческо
Петрарки

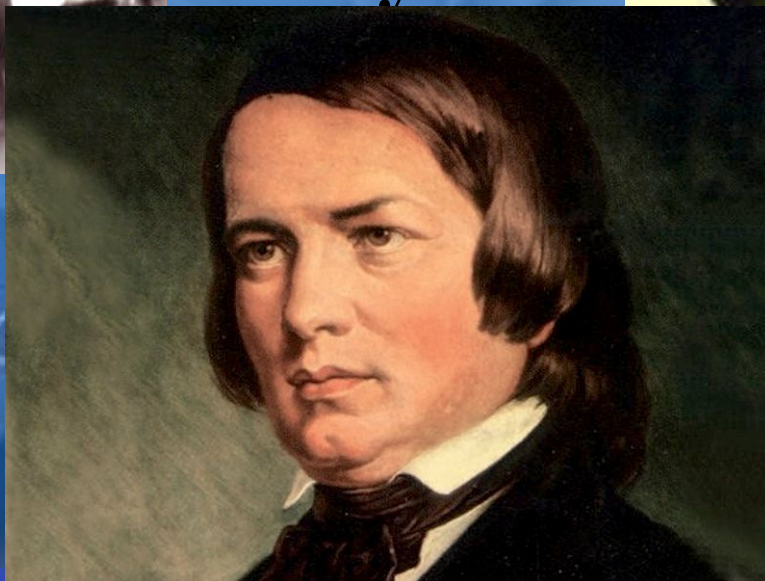
М. Лисенко

П.И. Чайковский

Р. Шуман

Середній Рейн з його сорока замками знаходиться під охороною ЮНЕСКО. Однією з тутешніх легенд є скеля Лорелеї, яку описав у своєму вірші Генріх Гейне

«Лорелея»

Lorelei

(Heinrich Heine)

Ich weiß nicht, was soll es bedeuten,
daß ich so traurig bin;
ein Märchen aus alten Zeiten,
das kommt mir nicht aus dem Sinn ¹.
Die Luft ist kühl, und es dunkelt,
und ruhig fließt der Rhein;
der Gipfel des Berges **funkelt**
im Abendsonnenschein.
Die schönste **Jungfrau** sitzt
dort oben wunderbar,
ihr goldnes Geschmeide blitzet ²,
sie kämmt ihr goldenes Haar.
Sie kämmt es mit goldenem **Kämme**
und singt ein Lied dabei:
das hat eine wundersame,
gewaltige Melodei ³.
Den Schiffer im kleinen Schiffe
ergreift es mit wildem Weh ⁴,
er schaut nicht die Felsenriffe,
er schaut nur hinauf in die Höh'.
Ich **glaube**, die **Wellen verschlingen**
am Ende Schiffer und **Kahn**;
und das hat mit ihrem Singen
die Lorelei getan.

Лорелея

(Переклад Б. Грінченка)

І сам я не знаю, чого це
Такий обгорта мене сум
І все старосвітська казка
Не йде та й не йде мені з дум.

Стає холодніше, смеркає,
Рейн хвилю по хвилі жене,
Вершину гори осяває
Останнє проміння ясне.

Чудової вроди дівчина
У пишному сяйві зорі
Своє золотєє волосся
Розчісує там на горі.

Із злота гребінчиком чеше
І пісню співає вона,
І спів той чудовий могутий
Далеко розносить луна.

Плавєць у човні її чує,—
Журба йому серце в'ялить,
Не скель він пильнує, а з неї
Не зводить очей ні на мить.

І вже його човен розбитий
Сховався у вирі страшнім:
Втопила його Лорелея,
Втопила співанням своїм.

«Лорелея»

Die Loreley.

*Dem Schiffer im kleinen Schiffe
Ergreift es mit wildem Weh,*

*Er schaut nicht die Felsenriffe,
Er schaut nur hinauf in die Höh'.*

Was soll es bedeuten...

Ich weiss nicht

«Чому троянди немов неживі...»

- Троянди - символ кохання, а в творі-бліді через втрату кохання, смерть.
- Сонце - символ тепла, світла, радості.
А у вірші - сонце холодне і сердите.

Видатні перекладачі

М.Старицький

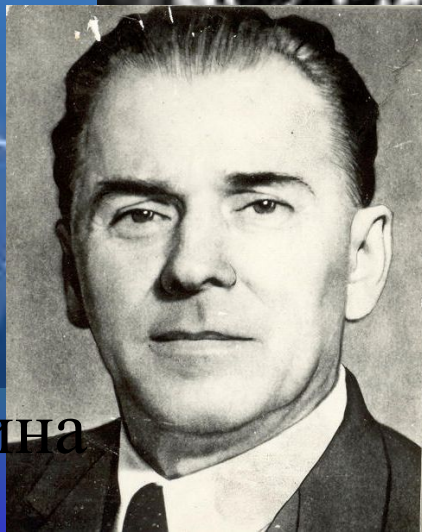
Леся Українка

М. Коцюбинський

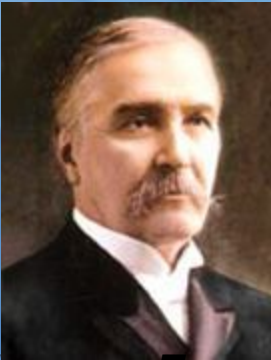

Павло Тичина

Б. Грінченко

«Коли розлучаються двоє»

Микола Лисенко

Коли розлучаються двоє,
За руки беруться вони,
І плачуть, і тяжко зітхають,
Без ліку зітхають, смутні.
З тобою ми вдвох не зітхали,
Ніколи не плакали ми:
Той сум, оті тяжкі зітхання
Прийшли до нас згодом самі.

Прекрасний переклад Максима Ставінського (м. Львів).
Перекладач відтворив музичну стихію твору,
використовуючи асонанси та алітерації, а також
строфічну організацію тексту.

На музику його було покладено українським
композитором Миколою Лисенком.

Метод «Прес»

- Генріх Гейне : *«Кожна людина - це всесвіт, який з нею народжується і з нею вмирає; під усякою могильною плитою лежить всесвітня історія»*

«Сходи́нки успіху»

Намалюйте у зошитах сходи́нки по кількості завдань нашого уроку. Зафарбуйте ті сходи́нки, із завданнями на яких ви впорались.

«Палітра емоцій»

Із поданого переліку вражень, почуттів виберіть три слова, що відповідають вашому настрою в цю хвилину:
*замріяність, співчуття, захоплення,
спокій, радість, переживання,
легенький смуток, розчарування,
світла печаль.*

Домашнє завдання

- *1) Написати листа поетові.*
- *2) Вивчити напам'ять одну з поезій
Г. Гейне.*
- *3) За підручником визначити своєрідності
«Книги пісень».*